

Нам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVIII Ч. 142.

ДЖЕРСІ СІТІ ІНЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 31-го ЛИПНЯ 1981

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JULY 31, 1981

No. 142. VOL LXXXVIII

АД ГОК КОМІТЕТ ПРОДОВЖУЄ ПРАЦЮ

Філадельфія, Па. — 3 Філадельфійського Комітету Оборони Людських і Національних Прав України повідомляють, що нещодавно заснований у Вашингтоні Комітет для балтії в Україні, який очолює конгресмен Чарльз Догерті, демократ з Пенсильванії, адомагає йому Брас Доннелі, демократ з Массачусетс, вже нараховує 25 законодавців.

З тим Ад гок комітетом Ульяна Мазуркевич і Філадельфійський Комітет, який вона очолює, відбули побачення в столиці країни, в понеділок, 22-го липня.

Конгресмен Догерті підтвердив своє бажання допомогти праці Філадельфійського Комітету оборонити інтереси багатьох засуджених в ССРС українців. На засіданні українці інформували конгресмена про найновіший стан переслідування Раїси Руденко, дружини ув'язненого голови УГГ Миколи Руденка, про звинувачення якої подавало Закордонне Представництво УГГ. Українська делегація просила, щоб Догерті і Доннелі піднесли справу Раїси Руденко на форумі Палати Репрезентантів. Загальний стан розгромленої Української Гельсінкської Групи в Києві також був дискусований.

Конгресмен Догерті сказав, що він звернеться до

РАЙСУ РУДЕНКО ЗААРЕШТОВАНО В КИЄВІ

Нью-Йорк, Н.Й. — "Новое Русское Слово" в числі з четверга, 30-го липня, подало за бюлетенем Кроніда Любарського "Новости СССР", який виходить у Франції, вістку про арешт Раїси Руденко, дружини ув'язненого голови Української Гельсінкської Групи в Києві, письменника-поета та есеїста Миколи Руденка. Цей арешт відбувся вже 15-го квітня цього року в Києві, і Раїсу Руденку пред'явлено обвинувачення за статтею 62-ю Кримінального Кодексу УССР (стаття аналогічна до статті 72-ої КК РСФСР).

Ще 18-го травня, в Києві по справі Раїси Руденко було переведено обшук в Ларисі Мурженко і сфінксовано листи її мужа О. Мурженка, українського політв'язня. Вилучено в неї також машинописні тексти і фотографії.

Півтора року тому, в січні 1980 року, Раїсу Руденку було притримано в Москві

на залізничному двірці і там обшукано. Тоді в неї вилучено листа українського історика-політв'язня, Юрія Бадзя, лист був висланий з табору, де Ю. Бадзь відбував покарання, поза адміністраційною цензурою.

За місяць до арешту Раїсу Руденку в Києві, 21-го березня цього року, ограбували якийсь невідомий, вихопивши в неї ручну торбинку, де були вірші її чоловіка, які надійшли до неї поза таборовою цензурою з місяця Руденкового ув'язнення.

Цю вістку за бюлетенем Любарського також передувала газета, "Русская Мысль", яка, як і бюлетень, виходить у Парижі.

Як відомо із ч. 124 "Свободи", з 7-го липня, Раїса Руденко була десь "зникла" з 14-го квітня ц.р. в Києві, про що подавало Закордонне Представництво УГГ. Тепер відомо, що це звинувачення — це був арешт.

ЗАСУДИЛИ ЧЕСЬКОГО ДИСИДЕНТА

Відень, Австрія. — Австрійське радіо повідомило, що достовірних джерел, що пражський комуністичний суд присудив відомого чеського національного діяча Рудольфа Баттека за його патріотичну діяльність до сім і пів року тюрми, а після звільнення з тюрми до трьох років поліційного нагляду з постійним обов'язком голоситися періодично до поліційного уряду та з позбавленням права подорожувати.

Баттек належав до комітету, який взяв на себе обов'язок боронити права громадян Чехо-Словацької перед надзвичайним комуністичного уряду, а також комуністичної монопартії. Крім нього до цього комітету належали ще й інші відомі діячі й письменники на чолі з відомим драматургом Вацлавом Гавелем, якого недовго засуджено на п'ять років тюрми. Крім членів комітету співпрацює з ним цілий ряд різних видатних діячів і це власне було однією з головних причин арешту членів комітету і засуду на довгі роки тюрми. Довгий час комуністична влада намагалася зіловати комітет і його членів, але це їй так ніяк не вдалося й тому вона перейшла до драстичніших заходів.

У ПОЛЬЩІ НЕЗАДОВОЛЕННЯ ЗРОСТАЄ

Варшава, Польща. — Поглиблена харчова криза, неполадки розділів харчів, високі ціни викликають щораз ширше незадоволення серед населення. Керівні польські чинники зближаються до моменту, коли треба буде виступити з радикальними планами й пропозиціями, яких досі немає, — твердять західні аналітики.

Господарський застій у Польщі далі поглиблюється. Промислова продукція падає далі, промислових товарів не прибуває, ані збільшуються харчові засоби.

Давні занедбанні в сільському господарстві відбиваються щораз важче на вживанні населення, а усунути їх можна щойно з часом, найраніше слідуєчого року, якщо вже тепер перевести значні переставлення в плануванні й методах господарки. Перед поляками постають завдання, що їх дуже важко виконати. А до цього долучається ще неприхильна постава Советського Союзу, який радше хотів би заломання в Польщі, а не виходу з критичного положення.

Інформаційне агентство Ройтерс повідомляє, що в різних пунктах середньої Польщі частішають випадки коротких страйків, масових виступів на вулицях, припинення праці, демон-

страцій тощо. Промисловий центр Польщі Лодзь був місцем демонстраційних виступів обслуги міського транспорту, до яких долучилися водії вантажних машин. Деякі вулиці міста вивисилися демонструючими водіями, автобусами й вантажними автомашинами, на яких появилися написи з вимогами більше хліба і м'яса. Лодзь має дуже міцні елементи, які сприяють рішучій політичній компартії і вимагають послідовної співпраці з Москвою, але, не зважаючи на

це, саме в Лодзі помітне хвилювання й незадоволення. Серед населення поширилися невірні й похиби малоправдоподібні вістки,

що це проросійські групи організовують неполадки, щоб доказати урядові й новообраним керівним органам партії konieczність зміни політики.

В Ченстохові не лише застрайкували робітники в деяких галузях місцевого промислу, але профспілка "Солідарносьць", відділена в Ченстохові, заповіла організовані профспілкою робітничі виступи. Уряд генерала Ярузельського поставив категоричну вимогу припинити страйки на якійсь час, але є правдоподібність, що профспілки не послухають цього.

ПОЛОЖЕНО ОСНОВИ ПІД НОВУ ЕКОНОМІЧНУ ПОЛІТИКУ ЗСА

ПОДАТКИ БУДУТЬ ЗНИЖЕНІ НА 25 ВІДСОТКІВ

Вашингтон. — Після схвалення Конгресом ЗСА проекту державного бюджету президента Рональда Регена, в якому були скорочення витрат на 36 мільярдів доларів, чим започатковано кладення основ під нову економічну політику ЗСА, схвалення обнижки податків є завершенням цього процесу.

В середу, 29-го липня, Палата Репрезентантів схвалила проект Президента обнизити на 25 відсотків на протязі трьох років прибутковий податок та внести цілий ряд облегчюючих змін, як для поодиноких людей, так і для підприємств. Зміни ці дають у висліді після трьох років суму 150 мільярдів доларів, яка залишиться в

руках громадян ЗСА, а не перейде у формі податків державі. В Сенаті цей законопроект перейшов більшістю 89 до 11 голосів.

Палата Репрезентантів має значну демократичну більшість. Керівництво демократів у Конгресі, а зокрема демократичної фракції в Палаті протиставилося пропонованій Президентом обнизці податків, бо вона вдаряла в основи господарської політики демократів і загрожувала всім тим настановам й ухвалам, які вони зуміли перевести останніми роками, маючи більшість в обидвох Палатах Конгресу. Однак Президентові вдалося прихилити на свій бік 48 демократичних конгресменів, що забезпечило його

остаточну перемогу. В Палаті було 238 голосів за прийняттям проекту Президента і 195 проти, а в пізнішому голосуванні ця перевага зросла до 323 за і 107 проти. Це є третя з черги перемога республіканського Президента в Палаті Репрезентантів. Дві перші перемоги мали місце в голосуваннях над державним бюджетом. Потрібною перемогою Президента вказує на добрі шанси створити відносно тривалу двопартійну більшість в Палаті Репрезентантів і тим забезпечити послідовне переведення в життя заповіданих ним реформ нового Уряду.

Обнижка податків обнижає прибуткові податки всіх індивідуальних платників, податки для підприємств, податкові вигоди для чадників і привілеї для ошадностевих установ, зменшення податків від подарунків та від спадків і полегші для власників нафтових піль та для нафтових фірм. Остання реформа має в першу чергу на меті створити додаткові фінансові резерви для розшуків і

У світі

У ТУРИНІ, ІТАЛІЯ, закінчився суд над 94 особами, обвинуваченими в участі в терористичних організаціях та їх акціях. З того — 75 засуджено на різні кари тюрми, а 19 звільнено. Організація, до якої належала тісно з Червоною Бригадами, терористичними групами в Італії, які мають на своєму конті велике число політичних вбивств, та є головними носіями терору в тій країні. Засудженим в процесі в Турині доказано участь у різних кримінальних учинках, починаючи звичайними крадіжками, ажкінчаючи вбивствами різних людей. Найвищий вимір кари присуджено жінці Сузанні Ронконі, яка брала особисту участь у різних кривавих акціях і визначилася особливо жорстокістю. Вона дістала 14 років тюрми. Такий самий присуд отримало шість чоловіків, які були провідними терористами. Підсудні намагалися використати судовий процес для пропаганди своїх злочинних ідей. Вони підносили оклики, лаяли суд і суддів, замість відповідей на поставлені їм питання виголошували промови. Для безпеки кожного з них тримано в персональній клітці, внемовлюючи таким чином чинні виступи.

ПОМІЧНИК ДЕРЖАВНОГО СЕКРЕТАРЯ для справ Середньої Америки Томас Ендерс поінформовав на засіданні Комісії міжамериканських справ Палати Репрезентантів, що незабаром відбудеться другий з черги комплекс нарад у справі держав Середньої Америки та Караїбського побережжя, на якому будуть обговорювати питання допомоги цим країнам у їхній господарській розбудові. В нарадах візьмуть участь ЗСА, Канада, Венесуела, Мексика. Наради відбудуться, правдоподібно, на Бермудах і вони обійматимуть увесь комплекс проблем, перед якими стоять країни тих обширів. З американського боку попереджимо, що ЗСА обов'язково візьмуть участь у плані допомоги, але вони не в стані в існуючих умовах перебрати на себе щось у роді нового плану Маршалла для Середньої Америки. В цьому ділі мусять у відповідній мірі співучасничати й інші країни гемісфери, а в першу чергу чотири учасники нарад.

ПРЕМ'ЄР АНГЛІЇ Маргарет Тачер вислала листа до чотирьох американських політиків, які критикували політику її уряду стосовно трактування голодуючих членів ІРА. Шістьох таких голодуючих членів уже вмерли в часі голодування, інші голодують, а двоє з них близькі смерті. Прем'єр Тачер, відповідаючи сенаторам Данієлеві Патрікові Мойнігенові та Едвардові Кеннеді, губернатору Кейрі та спікерові Палати Репрезентантів Томасові О'Нілеві, заявила: "Відповідальність за смерть голодуючих членів ІРА повністю несуть ті, хто дає їм наказ покінчити зі собою". Прем'єр Тачер висловила здивування з приводу виступів чотирьох видатних американських державних діячів.

ЧЛЕН СЕКРЕТНОЇ охоронної групи Аксіон Сивік, що її заснував покійний генерал де Голь 1958 року, вбив двох людей, які мали бути об'явлені до внутрішньої тасмичності цієї групи. Ця група, як виявилось, існує секретно далі, рекрутує нових членів і виявляє деякі політичні амбіції. Підозрілий у вбивстві Жан-Бруно Фінокієтті виконав, вбиваючи їх стилетом. Головою групи Аксіон Сивік, яка дала доручення виконати ці вбивства, мав бути П'єр Дебізе, якого також притягнуто до відповідальності. Справа цих вбивств стала величезною сенсацією у Франції, бо до неї замішано цілий ряд видатних провінційних дегольських діячів. Аксіон Сивік, як виявилося тепер слідство, мала широкі зв'язки зі злочинними елементами порту Марсель. Керівництво дегольської партії категорично заперечило будь-які зв'язки з цією групою й навіть ствердило, що не знало про її існування.

АМЕРИКАНСЬКА АМБАСАДА в Гватемалі повідомила, що невідомі вбивники вбили американського священника Стенлі Ратера в парафіальному домі міста Сантіяго Аттілія. О. Ратер — це є вже дев'ятий американський священник, вбитий у Гватемалі. Їм всім революційні елементи закидали політичну активність на користь інших політичних груп. О. Ратер мав працювати з лівими елементами проти теперішнього військового режиму. Військовий режим закидає, що значна частина клеру підтримує ліві протиурядові угруповання.

Щадниця „Тризуб“ в Ньюарку міняє статут

Ньюарк, Н. Дж. — Заложена 1922 року на постійному статуті щадниця „Тризуб“ у Ньюарку переходить на федеральний статут. Після майже 60 років успішної діяльності й розвитку щадниця „Тризуб“, згідно з опінією її теперішнього керівництва, краще буде розвиватися й успішніше виконувати свою службу громаді на новому статуті, як повідомляє щоденник „Стар-Леджер“ в Ньюарку.

Зміна статуту, на що вже внесено апликацію до відповідної федеральної установи, потягне за собою зміну назви на „Тризуб — Федеральне ошадностеве й позичкове товариство“. Таким чином „Тризуб“ стане 28-ою з черги того рода установою в стейті Н. Дж. Керівництво „Тризуба“ підкреслює, що воно не мало ніяких труднощів зі стейтними контрольними установами, але „Наша дирекція відчуває, що зміна на

федеральний статут дасть більше можливостей та збільшить наші спроможності нашим клієнтам“, як подає щоденник. Так само

В Америці

НЕДАВНЯ СМЕРТЬ лівійського студента і тайванського професора дають причини для побоювань, що „кемпуси“ американських коледжів по всій країні прискунуть закордонними шпигунами. Тіло лівійського студента Набіля Абудел Мансуура, знайдено було у багажнику авта в Огдені, Юта, і ФБІ почало розслідування з метою встановити причину вбивства. Здогадуються, що цією причиною могло бути те, що цей студент не послухався наказу уряду президента Лівії Мумаммара Каддафі повернутися до Лівії. Натомість тайванця Чен Венченна, професора математики в Карнегі-Меллон університеті в Пітсбургу, знайдено мертвим в Тайвані після 13-годинного допитування про його здогадку діяльність в ЗСА. Тайванські офіційні речники заявили, що він вискочив із вікна будинку і забився. Підкомісія Палати Репрезентантів 30-го липня мала переслухання з метою зібрати матеріали про хвилю тероризму по кемпусах.

ЩОБ ЗАСПОКОЇТИ республіканське ліве крило, незадоволене номінацією Сандри Дей О'Коннор на судно Найвищого Суду, Білий Дім незабаром пішле „сигнал“, що уряд президента Рональда Регена підтримуватиме сильне протинаборне законодавство і, можливо, якісь заходи, що торкатимуться молитви в школах.

ДОБРОЮ НОВИНОЮ для американських фермерів був закуп Советським Союзом 450,000 тонн кукурудзи, про що повідомлено 24-го липня, і що було першим продажем, відкопи президент Рональд Реген наклав ембарго на продаж советам збіжжя. Продовження торгівлі з ССРС, переговори про що мають відбутися у Відні на початку серпня, привітали фермери, бо вони збирають цього року найбільший врожай пшениці і третій по величині врожай кукурудзи.

Є НАГОДА для ньюйоркчан пізнати дещо китайську культуру, тасмичну для більшості, коли славнозвісна і зовсім інша від європейської опера з Китаю буде давати свої вистави в приміщенні Метрополітен опери в Нью-Йорку від середи, 12-го серпня, до неділі, 23-го серпня.

Ревіндикація...

(Продовження зі стор. 2)

„нації“, яка є вищим ступенем розвою людської спільноти. Але таке поняття ввела американська наука антропології, демографії, соціології.

Аналогічно до такого розуміння поняття „національність“ — „етнік“, американський світ вважає, що хто народився на території Австрії, цей австрієць, хто на теренах колишньої царської Росії чи тепер СРСР, цей росіянин, хоч „етнічно“ може бути українцем. Але американці мало цікавилися національним („етнічним“) походженням, критерієм у них є територіально-державна приналежність. В американських спортивних дружинах, навіть у міжнародних репрезентаціях чи на олімпійських змаганнях виступають спортсмени різного національного („етнічного“) походження, але вони офіційно вважаються американцями і тільки інколи якийсь спортивний звітодавець натякає, що даний змагун „етнік“. Такий підхід покривається з советським розумінням справи, — змагунів не ідентифікують за національністю, а вважають їх представниками „советського“ спорту.

У нас є розуміння, що людина народжена на території колишньої царської Росії чи теперішнього СРСР не мусить бути росіянином так само як українцем, народжений в Австрії чи Франції не є австрієцем чи французом, а залишається українцем. Дуже трудно знайти

спільну мову між цими двома розуміннями поняття „національності“. Інше питання, чи спізнає реакція українських кіл, тобто реагування, коли публікація вже надрукована, каталог оформлений, виставка влаштована, рецензія написана. Ініціатори й організатори, навіть при добрій волі, не можуть змінити того, що заіндувало, а висвітлення, спростування, доповнення, листування багато не допоможуть. Тому краще стосуватися в таких випадках превентивну тактику, запобігати їй у зародку.

Ще інша справа — документація. Листи від окремих осіб не переконують людей відповідальних за публікацію, каталог, виставку. Вони звертаються до авторитетів в даній ділянці, на жаль, отримують від них інформації, що їх становище правильне, як у випадку Архипенка, який в апікації про американське громадянство подає: „Київ, Росія“. Два експерти творчості Архипенка Смітсонський Інститут і Музей Модерного Мистецтва в Нью Йорку стверджують, що Архипенко був за національністю росіянином...

У цій статті вказано тільки на найважливіші труднощі з ревіндикацією видатних українців, зарахованих до іншої національності, але одночасно проблема відвоювання, це ще один болючий приклад, що не все забрали нам „воріженьки“, але багато ми самі віддали їм добровільно...

Пам'ятник...

(Продовження зі стор. 2)

ти являють, але не показалося завеликим проектом на повені технічні спроможності. Пізніше, пробували зробити став, однак в тому „ставі“ вода не очищувалася. Вкінці „гребля“ не видержала, прорвалася і вода затопила околицю та наробила великих шкод. І знову були жертви в людях, які так тяжко пережили війну.

Вкінці, в Бабиному яру постав пам'ятник. На жаль, напис на його таблиці промовчав, що було найдо-

рожим тим, хто там загинув. Німецькі фашисти забрали тим жертвам життя, а московські фашисти померли в ім'я відбирання їхню національну ідентичність. Згідно напівуважливих пам'ятників в Бабиному яру були знищені... „радянські люди“.

Зовсім ясно, що ніщо інше, так не причинилося до постанов пам'ятника в далекому від Києва Денвері, як факт померлого „обрадянцування“ жертв Бабиного яру.

АНТИСЕМИТИЗМ В АМЕРИЦІ зменшився з 45 відсотків до 34 відсотків протягом останніх 17-ти років, — подає Американський Жидівський Комітет, який перевів це опитування, і у вівторок, 28-го липня, оголосив остаточні вислідки. Ці американці, які все ще мають антисемітські упередження, — сказано в звіті, — переважно є у віці вище 55 років, з меншою освітою, мешканці великих міст, або чорні. Бертран Г. Голд, віцепрезидент АЖК, висловив задоволення з того приводу, що відсоток зменшився, але він все так стурбований тим, що одна третина американських громадян є антисемітськи настроєна.

Окружна Управа СУА в Нью Йорку

повідомляє, що

в неділю, 23-го серпня 1981 року

улаштує

„ДЕНЬ СОЮЗЯНКИ“

на Союзівці в Кергонксоні, Н. Й.

ЦІКАВА ПРОГРАМА З РІЗНИМИ НЕСПОДІВАНКАМИ.

Окоці їхати, можуть вже поспішити до імпрезової референтки МИХАЙЛИНИ БАРАН, у вечірніх годинах на число телефону (212) WA 7-8776.

Автобус від'їде з-під домівок СУА, 108-2-а Авеню, 23-го серпня, о год. 8-й рані, тоді, щоб влітати на Службу Богу — повернутися того самого дня до Нью Йорку, о год. 6-й увечері. Кошти подорожі в обидві сторони виносять 12 дол.

Програма відбудеться у великій охолоджуваній залі „Веселки“.

На Захід

(Продовження зі стор. 2)

— Ви молода, перед вами життя, виждайте на захід, а там будуть відкриті двері у вільний світ.

— А ви, пане докторе? питала Лариса.

— Я залишаюся тут, де родився і де пістоліття служив батьківщині. Я австрієць і моє місце тут, де мої люди, де хворі-ранені, які потребують опіки.

— На все добре „фройляйн“, нехай Бог провадить — прощається добродушний старушок.

Лариса не може збагнути, як це сталося, що вона опинилася в переповненому вагоні. Правда, малого клунка з одержено Євген не був усилі втиснутий. З'явився в останній хвилині і рішуче сказав: — Ти мусиш їхати на захід, така воля батьків і моя.

Не противилася, коли безпомічно, мов дитину, віз на залізничну станцію і прямо чудом знайшов місце у вагоні. Навіть не було, часу попрощатися, тільки сказала: — Ді з мною.

— Моя дорога провадить на схід — рішуче відповів і вони розсталися.

Переповнений поїзд поволі сунувся, приставав, наче віддихав і котився на захід.

Люди сварилися, плакали, штовхали один одного, і жалючі за втраченим майном, прокидали спричинників їхнього горя, а вона стояла мов нежива, неспроможна реагувати на ніщо, тільки у монотонім стукоті коліс чувалося:

— На захід!... На захід! Чим далі від рідної землі, від батьків, від Євгена. Можливо раз назавжди!

Кінець

„Один чи...“

(Продовження зі стор. 2)

поодиноких країн поселення і змінлива політика змінних урядів. Можуть з'явитися обставини, що керма нашої централізованої інституції при якомусь університеті вислизне з наших рук. Чи не краще в такому випадку мати якусь, хай і периферійного розміру резерву?

У своїй статті я не зупинявся докладніше над дуже успішною діяльністю Українського Музею в Нью Йорку прямо тому, що це не було моєю темою. Я стисло притримувався теми, що й тому, щоб своїми зауваженнями не порушити делікатної рівноваги в переговорах між УМ і УІА про їх об'єднання, які тоді велися і до яких, треба надійтися, не замкнуться двері.

Між цими двома нашими установами існує можливість корисного доповнення. „Цього“ не можна не помітити і про це в нас

часто говорять. Згадав про те у листі до „Свободи“ також Роман Волчук (17-го червня 1981 року). Кожна з цих двох установ має те, чого не достає другій, наприклад: УІА має будинок, а УМ має розроблений апарат. Поєднання цих двох наших важливих установ при обопільній добрій волі було б корисне для обидвох з них і в результаті — для всієї нашої спільноти. Але гармонійність і тривалість такого „супружжя“ у великій мірі залежить від того, чи партнери будуть рівними і чи матимуть подібні зацікавлення. Моя пропозиція оживити і збагатити колекцію УІА могла б, по-моєму, спричинити до збудження подібних зацікавлень, а тим самим і до тривалості гармонійної співпраці.

Яків Гніздовський
Нью Йорк

Роман П. Смулка закінчив

студії медицини

До зростаючого числа українських професіоналів в ЗСА приємно нам додати ім'я д-ра Романа П. Смулки, доктора медицини.

Д-р Роман П. Смулка, син інж. Романа Смулки і Ольги, з дому Кацан, здобув середню освіту у відомій в ЗСА Мілітарній Академії св. Томи у Ст. Полі, Мінесота, яку він закінчив із найвищим схоластичним успіхом — „Сумма кум лавде“. Тому що д-р Роман завжди думав про медичні студії, він поступає на передмісний студії до Колегії св. Томи у Ст. Полі, яку закінчив із „магна кум лавде“ успіхом, як також став членом національного почесного середнього шкільного товариства Дельта-Епсілон — Сігма.

Подавши на медичні студії, Романові пощастило бути прийнятим на медичний факультет університету в Мінеаполісі, де з успіхом закінчив навчання у 1981 році і одержав звання доктора медицини.

Д-р Роман П. Смулка відомий у мінеапольській громаді не тільки зі своїх академічних досягнень, але також як дуже добрий декламатор, добрий танцюрист у танцювальній групі СУМ-А „Черемош“, спортсмен у

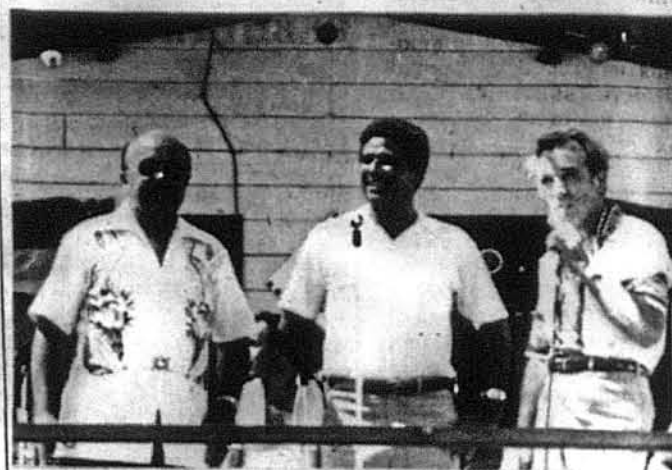
Роман П. Смулка

дружині копаного м'яча і тенісу ще у середній школі, і як „магічна рука“ в українській відбіванковій дружині аж дотепер.

Не тільки батьки, не тільки СУМ-А, або 385-й Відділ УНСОУ, членом якого є д-р Роман, але й вся мінеапольська громада пишається д-ром Романом П. Смулкою, який почав свою професійну підготовку у шпиталі Університету Мінесоти у ділянці загальної (родинної) медицини.

Н.Н.

Відбувся Український фестиваль в Лос Анджелесі

Під час Фестивалю (зліва): Шумський, Ганс Ротер та Анатоль Валюх.

Заходами української радіограми „Пісня України“, в неділю, 21-го червня, відбувся тут Український літній фестиваль, який цим разом влаштовано в німецькій розваговій оселі, розташованій на південь міста — Елпайн вилледж.

Фестиваль цей відбувся з великим успіхом, завдяки дбайливій підготовці керівників українського радіо „Пісня України“ та при співпраці власної оселі Ганс Ротера, який був й ініціатором українського фестивалю.

Цей фестиваль був, в першу чергу, призначений для міжнародних гостей, і тому велику увагу було присвячено мистецькій частині — яка, до речі, відбувалася на протязі фестивалю, — українському удекорованню приміщення та відповідній виставі з українськими народними експонатами. Англомовна та місцева німецька преса своїми щедрими оголошеннями повідомляла про фестиваль, як також і ряд місцевих радіо-вісників, повідомлялося і в етнічних радіопрограмах. Особливо слід відзначити керівника сербської радіо-програми, який так широко закликав своїх слухачів „вшанувати братній український народ та його преціну культуру“, прибувши на цей фестиваль.

Дійсно, нас вшанували. Прибули на наш фестиваль серби, хорвати, німці, маляри, болгар та американці різних походжень. Прибули зацікавлені усім, що українське, і своєю широчинною поведінкою створили тут гармонійну атмосферу, з якої відчувалася пошана до українців і української культури.

Українське громадянство рівнож щедро відгукувалося своєю численною участю звеличало фестиваль.

Ми вітали численних визначних гостей, поміж якими були також парох української православної церкви святого Андрія о. Степан Галик — Голутяк з родиною о. дякон української католицької церкви Осип Чувіль з родиною та несподіваний гість з Дітроїту диригент хорів та керівник української радіо-програми, маестро Кирило Цепенда, з дружиною.

Ми вітали і голову Українського Культурного Осередку в Лос Анджелес Богдана Стуса та членів управи.

Зі сцени павільйону лунали через гучномовні рідні мелодії оркестри „Ясени“. Заповідав і тостмайстром був співак Анатолій Валюх, який чітко проголошував в англійській мові виконавців мистецької програми та їх репертуар. Поміж учасниками та учасницями прог.

рами присутні вітали та нагороджували бурхливими оплесками балетні виступи танцювального ансамблю Надії Прокопій „Український Дух“ та гостю з Едмонтону вродливу Зою Кузик.

Ми вітали сольові виступи вічно бадьорої та усміхненої співачки Капітолїни Задорожної, а також молоді надійної співачки з Едмонтону Ляйлі Побран, який щиро бажаємо успіхів у фільмовій кар'єрі. Були також сольові точки відомого співака тенора Петра Марцініва, фортепіанний супровід невтомної проф. Лесі Куриленко-Ванхяни. Анатоль Валюх у супроводі оркестри „Ясени“ виконав ряд сучасних пісень з України, вповні передавши їх красу.

Гості фестивалю мали змогу насладуватися мистецькими виступами, які передавалися кожної години, лише переривані оркестрою. Окрасою фестивалю були, треба признати, танцювальні сольові виступи молоді, вродливої Ульяни, чи Ляни Олексійшин, короле-

Уляна Олексійшин виконує „Мрія“

ви краси українського Союзу. Своєю граціозним виконанням танків „Мрія“ та „Марічка“, вона вміло та прецизно передала присутнім образ української душі та української культури.

Ми вітали окремі сольові точки керівника оркестра Юхим Горина та його талановитого скрипала.

Чудові декорації, заслуга Надії Прокопій, виконані естетично та гармонійно. Гості розважалися, а деякі танцювали.

Цьогорічним фестивалем ми вишили поміж українське довілля, давши йому народу краще пізнати українське мистецтво і культуру у повній красі і величч.

Святополк Шумський

Відкриття сезону у Гантері

Відкриття вже 20-ї щорічної виставки Едварда Козака (ЕКА) і його синів Юрія і Яреми припало на 4-го липня цього року. Вечері у виповненій шкере залі мотелю „Ксенія“ відбулася пов'язана з цим програма. Розпочала і вела її Ульяна Любич. Вона подякувала Олі Кобзар, що, не зважаючи на труднощі (а останньо) теж-на зломану руку), уже четвертий рік від трагічної смерті її мужа Володимира Кобзара, веде мотель-пансіон „Ксенія“. В тому домагають їй в „гарячі“ хвилини рідні, а також приятелі гантерці, чи вакаційники канадці й інші. Вдячним треба бути Екові і його сім'ї, бож вони не тільки виставкою, але і своєю присутністю створюють особливу атмосферу у „Ксенії“ і Гантері.

Ведуча представила Івана Кедрин-Рудницького (сильного в пері і бріджі), який скарізував виставку трьох Козаків, кожний з яких має свій власний стиль і жанр.

Дальша програма складалася напередмі з музики і живою мовою. Євген Титла в супроводі піаністки Євгенії Палій проспівав дві копозиції Миколи Лисенка — до слів І. Франка „Не забудь юних днів“ і до слів А. Міцкевича „Мілованка“.

Івася Керницький мав, сказати б, післяхворобний дебют, бо сам відчував фелетон „Подражаніє Гріця Зозулі“. Щоб ікер не перемічався, наступний дотепний його фелетон „Коров'ячий пастух“ відчитав актор Степан Крижанівський.

І знову музична точка: Лавруня Геруляк проспівала у супроводі бандури низку коломийок. Вона кохалася у пісенному фольклорі, вивчає з ентузіазмом збірник пісень З. Лиска. Але звідкіль у молоденької Лавруні таке відчуття і вміня співати по-народному? Прикінці її виступу вилетіла в гру бандури гра на скрипці присутньої між гістьми Марії Круельської.

Поєму „Довбуш“ Осипа Юрія Федьковича продекламувала по-мистецькому Софія Вовк. Живе вона в околиці Гантеру, тож „ту-теїшні“ мали нагоду вже не раз подивляти її декламацію, а для багатьох приїжджених це була першина. Вибрала вона цю поему про героя — гуцульського опришча, бож Гантер — це другий Космач.

Гантер стає жвавим мистецьким центром. Тиждень перед тим було відкриття виставки картин Я. Вижицького. В Гантері — Лексінгтоні має галерею картин Ольга Соневичка. Постійну виставку має Людмила Морозова: приготувала виставку Слава Геруляк. Малює тут Михайло Мороз, приїжджає Софія Лада, Ірина Зєлик і інші, яких, може, не знаємо.

Ю.Ч.

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що 29-го липня 1981 року в Ірвінгтоні, Н. Дж., відійшов у Вічність наш Найдорожчий

МУЖ І ТАТО

бл. п.

МИХАЙЛО МАГІС

ПАНАХИДА — в п'ятницю, 31-го липня 1981 р., о год. 8-й веч. в похоронному домі Литвин і Литвин, 1600 Stuyvesant Avenue, Union, N.J.

ПОХОРОН — в суботу, 1-го серпня 1981 р., о год. 8:30 ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Івана Христителя, 719 Sanford Avenue в Ньюарку, Н. Дж., а опісля на цвинтар Голівуду в Юніон, Н. Дж.

Горем прибіти:

АНАСТАЗІЯ — дружина СТЕФАН — син з дружиною СТЕФАНІЯ — дочка з мужем та ближчі і дальша Родина

Окружний Комітет УНСОЮзу

Філадельфійської Округи

улаштує

в неділю, 16-го серпня 1981 р., год. 1-ша по пол.

на посілости „ТРИЗУБА“

при дорогах Конті Лайн і Ловер Стейт Рд.

ГОРШАМ, Па.

СОЮЗОВИЙ ДЕНЬ — ПІКНІК

Програма дня:

Танцюристи з Українського Клубу Фраквилл, Па.

Вшанування заслужених союзових піонерів

Забава при звуках оркестри „КАВАЛЕРИ“

Різни несподіванки для дітей

Округи УНСОЮзу Стейту Нью Джерзі

ПЕРТ АМБОЙ, НЮАРК, ДЖЕРЗІ СІТІ І ПАССЕЙК

— влаштовують —

В НЕДІЛЮ, 23 СЕРПНЯ 1981 р.

година 1-ша по полудні

в Українському Селі, Бавнд Брук, Н. Дж.

СТЕЙТОВИЙ ДЕНЬ УНСОЮЗУ

ПРОГРАМА ДНЯ:

НАЦІОНАЛЬНІ ТАНЦІ — ТАНЦОВАЛЬНА ГРУПА ОСЕРЕДКУ СУМА, в ПАССЕЙКУ під мист.

керівництвом п. РОМАНА СТЕТКЕВИЧА, РІЗНІ РОЗВАГОВІ НЕСПОДІВАНКИ ДЛЯ МОЛОДІ

• ЗАБАВА при звуках оркестри ВОЛ. БИХОВСЬКОГО •

ДО УЧАСТІ ЗАПРОШУЄТЬСЯ ВСЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО ТА ЧЛЕНІВ СОЮЗОВІВ УСІХ ДОВОКОЛИШНІХ МІСЦЕВОСТЕЙ СТЕЙТІВ НЮ ДЖЕРЗІ, НЮ ЙОРКУ І ПЕНСІЛЬВЕНІ.

Архівна колекція ДЦ УНР

У зв'язку зі створенням в Оттаві Архівного Комітету Державного Центру УНР в склади підписанням договору із Федеральним Архивом Канади в 1980 році наспіли й наспівують до Архіву важливі історичного значення матеріали, зв'язані з діяльністю Уряду УНР. В додаток до матеріалів, які вплинули на Мюнхен, колекція ДЦ УНР доповнюється матеріалами, надісланими з різних частин світу: ЗСА, Канада, Австралія тощо.

Колекція складається з унікальних видань і документів, які стосуються діяльності УНР в Україні з 1920 та пізніших років, включно з інформацією про українські військові сили, їхні дії та операції. В колекції знаходяться рідкісні знімки військових старшин, державних керівників та членів Уряду УНР, а крім цього, листи, манускрипти, публікації, афіші, мапи, вирізки, часописи та різні інші матеріали.

Серед них є листування Державного Центру УНР в Мюнхені з представництвами в Західній Європі, Північній та Південній Америках, Австралії та частинно на Далекому Сході. Є тут теж з дипломатичною перепискою з різними державами світу, включно з Об'єднаними Націями. Деякі теж, у зв'язку з Міністерством Військових Справ УНР в екзилі, подано дані про різні справи, пропонувані проектами, біографії військових старшин, відзнаки й орденні зі списками нагородження.

У додатку до колекції УНР в Федеральному Архиві зберігаються інші матеріали, які його доповнюють, наприклад: фонд Андрія Жука, що включає документацію про його діяльність у Відні, як члена Міністерства зовнішніх справ УНР; фонд Михайла Єремєва, який включає матеріали про його працю, як представника УНР в Італії; Я. Рудницького — матеріали, що висвітлюють новішу історію екзильного Уряду УНР.

Колекція ДЦ УНР та згадані додаткові фонди становлять оригінальну документацію та інформацію про важливий період в українській історії, як також свідчать про політичні, соціальні та економічні причини еміграції українців до Канади та інших країн.

Не зважаючи на ці досягнення за відносно короткий час, у приватних руках і в організаціях та установах є ще багато цінних матеріалів, які повинні знайти в колекції ДЦ УНР в Оттаві. Тому з нагоди роковин підписання договору з Федеральним Архивом Канади звертаємося ще раз із закликом до українського громадянства переслати історичні матеріали для збереження в Архиві в Оттаві.

Адреси для посилки: Public Archives of Canada, (Collection of the UNGovernment in Exile), 395 Wellington Street, Ottawa, Ont. K1A 0N3.

Для кореспонденції: UNGE Collection Committee, P.O. Box 145, Station "B", Ottawa, Ont. K1P 6C3.

Юрій Сальський, голова

Малюнки на склі—

виставка В. Варварів

У дні 30-го й 31-го травня цього року відбулися в Вашингтоні, в Дому Св. Софії, цікаві й успішні виставки творів молоді мисткині Вікторії Варварів.

Вікторія — це уродженка і вихованка Вашингтону: тут кінчала вона початкову й середню школи, ходила до Школи Українознавства, пластувала, мала найдавніших приятелів.

Відкриваючи виставку, д-р Ю. Старосольський привітав молоду художницю з її першою виставкою в місті її народження. Тутешня громада знала її як вунучку шанованих і люблених о. прот. Василя Варварова, першого пароху місцевої православної парафії, і громадської діячки, та вчительки, пані-матки Галини; знала її як дочку д-ра Костянтина Варварових, громадських діячів і співтворців Вашингтонського організованого життя.

Пізніша дипломатична служба її батька дала Вікторії нагоду проживати й рости в європейській мистецькій атмосфері. Там теж пішла вона серйозним мистецьким шляхом. Дістала ступень бакалавра шук в Американському коледжі в Парижі, потім ліцензії й ступінь магістра естетики в славній Сорбоні, де вже й

закінчила працю й іспити для докторату.

В Європі почалися також її мистецькі успіхи: вона виставляла в Парижі, де в 1975 році одержала золоту медаль за мозаїкову скульптуру на виставці в Гран Пале, дістала похвальну критику за виставку в Женеві тощо. У ЗСА Вікторія брала участь у спільній виставці малювання на матерії в Нью-Йорку, а тепер учить цієї техніки в Смітсонському інституті в Вашингтоні.

Між виставками, які Вашингтонська громада мала нагоду побачити в останніх роках, виставка Вікторії Варварів показала оригінальну і нову своє мистецьким засобом. Крім кількох малюнків на шовку і дереворіт, основна група по казаних творів складалася з малюнків на склі. Після відкриття виставки Вікторія розказала про техніку цього мистецького засобу й його мистецьке значення.

Вікторія може зачислити до дуже успішних, не тільки позитивну реакцію й вдволення глядачів, але й дуже численну їх участь. Крім української громади, виставку відвідало теж чимало членів дипломатичної спільноти.

ЮСТ

Перша Божественна Літургія

о. Павла Лабінського

Частина гостей за головним столом під час бенкету.

Торжественна і велична це подія, коли новий священик-служитель відправляв свою першу Божественну Літургію. Та ще більше радісною і величною є подія, коли тією особою є загально відомий і шанований громадянин, який довгі роки служив своїй громаді, вів церковний хор та помагав священникові. Цією особою є о. Павло Лабінський, який закінчив теологічні студії після Другої світової війни в Гітсбергу, Німеччина, а єреські священства одержав більше ніж тридцять років пізніше у Римі з рук Блаженнішого Патріарха Йосифа.

Був чудовий сонячний день у неділю, 28-го червня, коли вся громада збиралася у церкві в 3-й годині по полудні на першу Службу Божу о. Павла. Присутня була близька і дальша родина о. Лабінського. Відправу звеличали своєю присутністю о. архимандрит Поспішій і монах-єреський, канцлер мелхітської єпархії в ЗСА. Божественну Літургію співслужили з о. Павлом, о. Ярослав Федик, декан трентонського деканату і о. Роман Дубицький, парох Перт Амбю. О. декан виголосив змістовну й відповідну до хвилини проповідь. Церковним співом керував із крилової інж. Ярослав Ошудлак.

По Службі Божій гості вшестері заповнили церковну залу, щоб привітати й віддати пошану о. Павлові. За головним столом засіли: о. архимандрит Поспішій, о. декан Федик, о. парох Давид Клуць, о. Р. Дубицький, о. П. Лабінський, дружина отця Лабінського та їхні доні, Роксолана й Уляна, Мирон Гатала, голова Церковної ради, та професор Іван Головинський, ведучий програмою.

Обід-бенкет відкрив молитвою о. декан Федик, а привіт від парохії і Церковної ради склав Мирон Гатала. Головне слово виголосив о. архимандрит Поспішій, який вказав на мученичий шлях нашої церкви, на її героїчне підпілля на рідних землях і на заслання, та на потребу нових священних покликаних. Слова о. архимандрита присутні прийняли

Парохія

Слід зазначити, що багато осіб спричинилося до величчя цього торжества і, можливо, що якось призвело до перекопів у цьому дописі. Беспосередньо прихотує на думку слідуючі членкині церковного Сестрицтва: Марія Слободян, мр Євгенія та Тамара Панкевич, Олена Папроцька, А. Гіряк і О. Яцишин, які виставили дорогоцінні ризни та допомогли в організуванні бенкету. Старші браття церковні під проводом Литвина, які виконали велику працю, приготувавши залу. Членкині молодого Відділу Союзу Українок Америки — Оксана Бокало, Соня Слободян, Марія Цісик й Ока Гіряк, які по-мистецькому вдекорували залу, столи та приготували списки гостей. Усім їм належить щира подяка.

Володимир Варшона, секр.

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

Вікторія й Память!

ВІДІШЛИ ВІД НАС

ТЕКЛЯ МІХОЦЬКА, членка УНС Відд. 275 в Джерзі Сіті, Н. Дж., померла 6-го червня 1981 р. на 82 р. життя. Нар. 1898 р. в Західній Україні; членкою УНС стала в 1925 р. Залишила у смутку сина Івана й Володимира та внучку Мелісу. Похорон відбувся на цвинтарі Голі Рад, у Вестбері, Н. Й.

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

Вічна Їй Память!

</